

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Z E N I C A

I N F O R M A C I J A
o stanju bezbjednosti na području
Zeničko-dobojskog kantona za 2013. godinu

Zenica, mart 2014. godine

UVOD

Informacija o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona tokom 2013. godine, bazira se na statističkim pokazateljima i sveukupnim aktivnostima, saznanjima i izvještajima organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova. Operativni rad policije je u potpunosti bio usmjeren ka eliminisanju svih pojava koje su narušavle ili bi mogle narušiti bezbjednosnu situaciju. Posebna pažnja je bila posvećena zakonitoj primjeni policijskih ovlaštenja, te zakonitom i profesionalnom odnosu policije prema građanima, uz maksimalno poštivanje domaćih i međunarodnih standarda o ljudskim pravima.

Tokom 2013. godine u Upravi policije ZE-DO kantona je postupano u skladu sa strategijama usvojenim na državnom nivou: Strategija borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, Strategija borbe protiv terorizma, Akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga, Strategija za borbu protiv nasilja nad djecom, Strategija prevencije i suzbijanja maloljetničke delikvencije u BiH, kao i u skladu sa dokumentom „Polazne osnove strategije sigurnosti drumskog saobraćaja u FBiH“. Sve aktivnosti Ministarstva odvijale su se u koordinaciji sa drugim nadležnim organima i institucijama, Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom pravde BiH, Ministarstvom pravde FBiH, Ministarstvom za pravosuđe i upravo ZDK, zatim Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, Ministarstvom zdravstva, te drugim relevantnim pravnim subjektima i agencijama za sprovođenje zakona, s ciljem stvaranje sigurnog okruženja.

Aktivnosti su obavljane u skladu sa Akcionim planom za strateško planiranje MUP-a ZE-DO kantona, kao i u skladu sa Akcionim planom o poduzimanju mjera i radnji Uprave policije ZE-DO kantona za 2013. godinu, u kojem su planirane mjere i aktivnosti u cilju prevazilaženja uočenih negativnih pojava i bezbjednosno ugrožavajućih faktora. Sačinjenim planom su dati konkretni zadaci organizacionim jedinicama Ministarstva, u kontekstu planiranja i provođenja preventivnih i represivnih aktivnosti prema licima koja su indicirana kao izvršioци svih oblika težih krivičnih djela kao što su: ubistva, razbojništva, teške krađe, nasilničko ponašanje, iznude, ucjene, navođenje na prostituciju, organizirani kriminal, nelegalno posjedovanje oružja i minsko-eksplozivnih sredstava, neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, izazivanje opće opasnosti itd. Navedenim planom pripremljene su i realizirane aktivnosti u segmentu javnog reda i mira, prvenstveno aktivnosti na obezbjeđenju javnih skupova procijenjenih visoko rizičnim, te se planski i studiozno pristupalo njihovom obezbjeđenju. Službenici Ministarstva su, pored poduzimanja radnji po zahtjevima Tužilaštva, poduzeli i niz operativno-taktičkih mjera i radnji u cilju prikupljanja saznanja, otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela, sa posebnim osvrtom na imovinska i koruptivna krivična djela, te krivična djela iz oblasti zloupotrebe opojnih droga.

U oblasti privrednog kriminaliteta i korupcije na području Kantona počinjeno je 70 krivičnih djela, pri čemu je od strane Odsjeka za privredni kriminalitet MUP-a, nadležnim Tužilaštvima podneseno 16 izvještaja o izvršenim krivičnim djelima i otkrivanju izvršilaca protiv 35 fizičkih i 3 pravna lica za počinjenih 28 krivičnih djela. Takođe, Kantonalnom tužilaštvu Zenica je dostavljeno 80 izvještaja o izvršenim provjerama, odnosno poduzetim mjerama i radnjama, te je uzeto ukupno 445 pismenih izvjava na zapisnik, pri čemu su predmet provjera u izvještajnom periodu najčešće bila lica za koje postoje osnovi sumnje da su počinili krivična djela „zloupotrebe položaja ili ovlaštenja“ i „obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti“.

U oblasti borbe protiv zloupotrebe droga, u skladu sa izrađenim državnim Akcionim planom za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga (2009./2013.), na području Kantona zavedene su brojne policijske akcije na razbijanju organizovanih kriminalnih grupa koje se bave zloupotrebom droga, a koje su rezultirale, prilikom pretresa kuća i raznih objekata na

području Kantona, pronalaskom većih količina opojnih droga (canabis, spid, heroin, skank, extasy) i lišavanjem slobode 29 lica koja se bave ovim vidom kriminaliteta te njihovom predajom nadležnom tužilaštvu na dalji zakonski postupak.

Odsjek za revizije i inspekcije je tokom 2013. godine izvršio 53 inspekcije i 43 revizije predmeta po raznim osnovama. Obavljene su 24 nenajavljene inspekcije saobraćajnih patrola, 13 inspekcija po akciji "Lijevak", 12 inspekcija kojima je izvršeno alkotestiranje svih policijskih službenika/namještenika/državnih službenika u PS i Odsjecima za administraciju i podršku MUP-a, izvršene su 4 inspekcije službenih prostorija i zgrade PS Nemila, PS Kakanj i PS Visoko. Izvršeno je 20 revizija saobraćajnih nezgoda, 4 revizije prekršajnih naloga, 14 revizija predmeta po zahtjevima građana, 2 revizije vezane za izdavanje odobrenja za nabavku oružja i 3 revizije vezane za nelegalnu registraciju motornih vozila.

Tokom 2013. godine zaprimljeno je ukupno 140 predstavki, od kojih je u potpunosti okončano 127, dok je rad po 13 predstavki u toku ili u fazi odlučivanja kod Ureda za pritužbe javnosti. Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki, od strane građana podnesene su 94 predstavke, 29 predstavki je podneseno od strane rukovodilaca organizacionih jedinica iz sastava ovog Ministarstva, 12 predstavki je podneseno od strane anonimnih podnosilaca, u jednom događaju je postupljeno po službenoj dužnosti Odsjeka za unutrašnju kontrolu i Ureda za pritužbe javnosti i 4 predstavke su podnesene od strane policijskih službenika. Nakon podnošenja konačnog izvještaja i odobrenja Ureda za pritužbe javnosti, za 8 predstavki je utvrđeno da je 10 policijskih službenika počinilo težu povredu službene dužnosti iz člana 107. Zakona o policijskim službenicima ZE-DO kantona, za 15 predstavki kojima je obuhvaćeno 16 policijskih službenika, sprovedenim internim postupkom je utvrđeno da se radi o lakšim povredama službene dužnosti, gdje je protiv istih izrečena disciplinska sankcija "pismena opomena" ili "novčana kazna od 15 % jedne mjesečne plate" policijskog službenika. Sa svim podnosiocima predstavki obavljani su razgovori na okolnosti navoda, te kontinuirano prikupljani podaci, informacije i dokazi u cilju potpunog dokumentiranja podnesenih predstavki, a u slučajevima gdje je otvoren interni postupak podnosilac predstavke je obavještavan o toku napretka postupka. Također, za sve predstavke koje su ocijenjene neosnovanim ili bez dovoljno dokaza podnosioci predstavki su po okončanju postupaka pismenim putem obavještavani.

Odsjek za revizije i inspekcije je u izvještajnom periodu zaprimio 16 početnih izvještaja o upotrebi sile izvršenih od strane policijskih službenika. Tom prilikom u svim predmetima je sproveden postupak utvrđivanja zakonitosti upotrebe sredstava sile, na osnovu čega je utvrđeno da su sredstva sile upotrijebljena zakonito i pravilno, a što je rezultiralo i pravdanjem od strane policijskog komesara. Pored navedenog, Odsjek za revizije i inspekcije kontinuirano je pratio upotrebu sredstava za vezivanje. Tokom godine je prijavljeno 760 upotreba sredstava za vezivanje, čija je upotreba opravdana od strane rukovodilaca organizacionih jedinica.

Ministarstvo je održavalo redovnu saradnju sa predstavnicima sredstava informisanja, koji su putem izvještaja i dnevnih biltena, redovno obavještavani o svim aktuelnim dešavanjima i stanju bezbjednosti na području Kantona, te preduzetim mjerama i radnjama, kao i postignutim rezultatima na postizanju povoljnijeg bezbjednosnog okruženja na području Kantona. S tim u vezi, tokom izvještajnog perioda sačinjeno je 186 saopćenja za javnost, realizovan je 1091 dnevni izvještaj i 997 posebnih izvještaja i izjava za medije, te su svakodnevno vršene korespondencije preko e-maila i vršena redovna komunikacija sa medijima, građanima, udruženjima i drugim subjektima. Takođe su vršene analize i arhiviranje tekstova objavljenih u medijima (380), koji su se odnosili na događaje iz nadležnosti MUP-a (244) sa područja našeg Kantona, kao i na aktivnosti MUP-a.

U okviru poslova na usmjeravanju i koordinaciji, policijskim upravama i stanicama su davane instrukcije o postupanjima u vezi sa: pružanjem asistencija Kantonalnoj upravi za

inspekcijske poslove ZDK, obezbjeđenjem prolaska radnika fabrike DOO "Konjuh" Živinice, eksploatacija na deponiji „Rača“, poduzimanjem mjera i radnji na obezbjeđenju javnog skupa održanog prilikom završetka I faze radova na tunelu Vijenac, protestnim okupljanjem radnika preduzeća "BINAS" d.d. iz Bugojna ispred zgrade Vlade F BiH, protestnim okupljanjem radnika KTK Visoko ispred zgrade Vlade FBiH, problemom prijevoza kroz naselje u mjesnoj zajednici Šerići, općina Zenica, te u vezi sa kontrolom prometa životinja i namirnica životinjskog porijekla, obezbjeđenjem podjele novčanih pošiljki na području ZDK i analizom problematike pasa lualica. Realizirane su aktivnosti u okviru planiranja, sprovođenja i nadzora nad izvođenjem akcije "Lijevak" na području ZDK. Koordinirane su aktivnosti u vezi obezbjeđenja javnih skupova vjerskog, sportskog, kulturnog, političkog ili drugog karaktera. Posebno treba spomenuti obezbjeđenje međunarodnih nogometnih utakmica između reprezentacija BiH i Slovačke i BiH i Lihteštajna, te otvaranje Trening centra NS BiH u Zenici kojem je prisustvovala delegacija UEFA-e, a što je proteklo bez incidenata.

Dato je odobrenje za nošenje, držanje i čuvanje službenog oružja i municije van dužnosti po zahtjevu policijskog službenika. Sačinjena su ovlaštenja za korištenje dugocjevnog oružja u službene svrhe u PU/PS MUP-a ZDK. Zadužene su saobraćajne patrole svih PU/PS, da pojačaju kontrolu, naročito u noćnim satima, vozila u kojima se uoče sumnjiva lica u cilju rješavanja problematike krađe vozila. PU/PS dostavljen materijal u vezi postupanja policijskih službenika sa LGBT osobama. Ministarstvu sigurnosti BiH dostavljen dopis sa određenim temama u vezi organizovanja "okruglog stola" na temu „Sprječavanje nereda na sportskim takmičenjima u BiH“.

U toku 2013. godine, službenici Sektora uniformisane policije bili su maksimalno angažirani na iniciranju zadataka i poduzimanju pojačanih mjera u PS na poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, te primjeni Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, održavanju i sprječavanju narušavanja JRM-a, sprječavanju vršenja KD, a posebno razbojničkih krađa, razbojništva, krađe vozila, krađe stoke i provalnih krađa u stanove i vozila. Navedene aktivnosti su sprovedene u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Uprave policije ZE-DO kantona za 2013. godinu od 27.12.2012. godine, kojim su na osnovu provjere stanja bezbjednosti sačinjeni konkretni zadaci organizacionih jedinica Uprave policije na poduzimanju mjera i radnji u cilju poboljšanja stanja bezbjednosti na području ZE-DO kantona i određeni nosioci svih aktivnosti, a navedeni Plan predstavlja okvir za planiranje mjera Uprave policije u 2014. godini.

U više navrata organizirani su sastanci sa Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, te doneseni zaključci vezani za nelegalan prevoz putnika i nelegalne deponije otpada, kao i sastanci sa predstavnicima općinskih sudova, a u cilju što bolje zajedničke saradnje u oblasti provođenja zakona. Takođe, ostvarena je uspješna saradnja i sa drugim kantonalnim organima, kao i ispostavama federalnih institucija na kontroli nelegalnog prometa roba, kontrola rada otkupnih stanica za sekundarne sirovine, nelegalnog prevoza i sprečavanju drugih nezakonitih radnji.

U izvještajnom periodu izvršen je interni raspored 49 policijskih službenika u okviru istog čina, a u skladu sa Pravilnikom o proceduri o internom premještanju policijskih službenika, te u istom periodu izvršen premještaj 5 namještenika na druga radna mjesta i interni raspored 7 policijskih službenika na poslove nižeg čina, a shodno odredbama člana 67. Zakona o policijskim službenicima. Radni odnos u proteklom periodu prestao je za 23 policijska službenika i za 5 namještenika i to: za 21 policijskog službenika zbog odlaska u starosnu penziju, jednog zbog prirodne smrti i jednog na osnovu sporazuma, a za 4 namještenika radi odlaska u starosnu penziju i jednog radi prirodne smrti.

U Ministarstvu su na kraju decembra 2013. godine bila zaposlena 1.484 uposlenika od kojih 1.027 policijskih službenika, 49 državnih službenika i 408 namještenika. Prema postojećoj sistematizaciji radnih mjesta Ministarstvu trenutno nedostaje 208 policijskih službenika.

BEZBJEDNOSNA SITUACIJA TOKOM 2013. GODINE

Bezbjednosna situacija tokom 2013. godine, se posmatra u odnosu na isti period prethodne godine, kroz analizu stanja kriminaliteta, analizu stanja javnog reda i mira, analizu bezbjednosti saobraćaja, po policijskim upravama, odnosno stanicama, kao i kroz analizu ostalih parametara datih u ovoj Informaciji.

Pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova su radili na poslovima i zadacima koji se odnose na zaštitu života ljudi i imovine, na sprječavanju činjenja krivičnih djela i otkrivanju počinitelaca, održavanju javnog reda i mira, poslovima na kontroli i regulisanju saobraćaja na putevima. Policijske uprave i stanice su vršile i zaštitu određenih lica i objekata, zatim kontrolu prometa eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti, gasova i sl.

KRIMINALITET

Na području Zeničko-dobojskog kantona tokom 2013. godine evidentirana su 3.543 krivična djela, od kojih 1.029 ili 29% po poznatom i 2.514 ili 71% po nepoznatom počiniocu. Naknadno je rasvijetljeno 1.340 krivičnih djela ili 53,3%. Ukupna rasvijetljenost je 2.369 krivičnih djela ili 66,9%. Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela, prijavljena su 2.782 lica od kojih 1.257 povratnika u vršenju krivičnih djela i 170 maloljetnika. Najviše krivičnih djela je zabilježeno na području PU I (Zenica) (1.649), a najmanje na području PS Doboju Jug (17) krivičnih djela.

Pregled kriminaliteta tokom 2013. godine po policijskim stanicama/upravama:

PODRUČJE	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznom	Rasvijetljeno po nepoznom	Procenat ukupne rasvijetljenosti po nepoznom	Ukupno rasvijetljeno o KD	Procenat ukupne rasvijetljenosti
PU I (ZENICA)	1649	298	1351	692	51,2%	990	60%
PS VISOKO	315	31	284	150	52,8%	181	57,5%
PS KAKANJ	282	102	180	102	56,7%	204	72,3%
PS BREZA	113	68	45	22	48,9%	90	79,6%
PS ZAVIDOVIĆI	229	99	130	75	57,7%	174	76%
PS MAGLAJ	204	91	113	69	61,1%	160	78,4%
PS ŽEPČE	138	63	75	43	57,3%	106	76,8%
PS TEŠANJ	326	94	232	141	60,8%	235	72,1%
PS USORA	48	10	38	16	42,1%	26	54,2%
PS DOBOJ JUG	17	8	9	5	55,6%	13	76,5%
PS OLOVO	111	69	42	20	47,6%	89	80,2%
PS VAREŠ	44	31	13	4	30,8%	35	79,5%
SJEDIŠTE	67	65	2	1	50%	66	98,5%
UKUPNO	3543	1029	2514	1340	53,3%	2369	66,9%

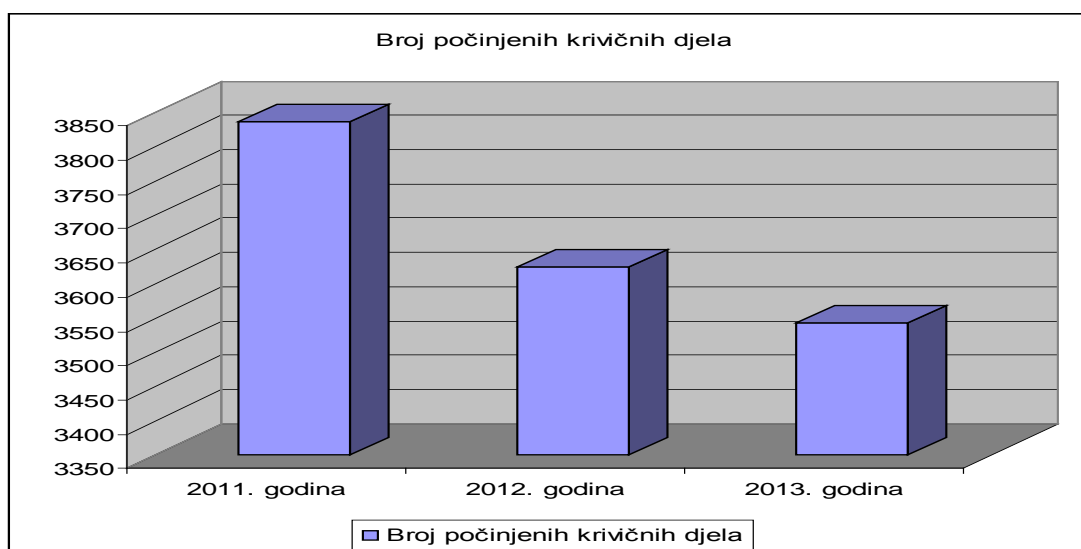
Stanje kriminaliteta tokom 2013. godine sa uporednim podacima iz dvije prethodne godine:

Period	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetlj. po nepoznatom	Procenat rasvijetlj.	Ukupna rasvijetlj.	Procenat ukupne rasvijetlj.	Br. prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
2011. godina	3836	1048	2788	1268	45,5%	2316	60,4%	2987	241	1091
2012. godina	3624	989	2635	1346	51,1%	2335	64,4%	2887	184	1351
2013. godina	3543	1029	2514	1340	53,3%	2369	66,9%	2782	170	1257

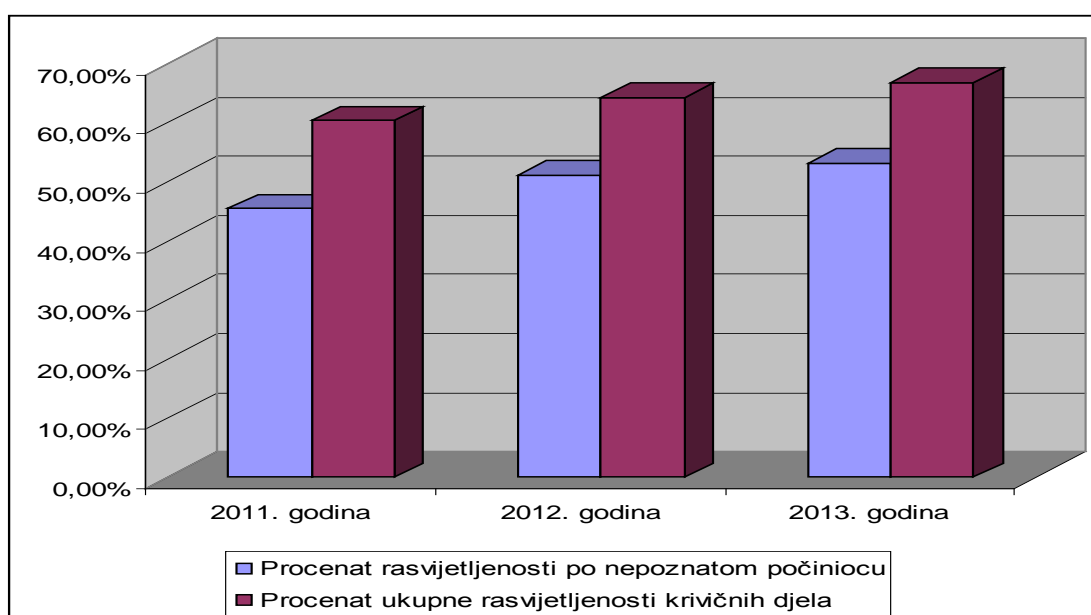
Kako se može vidjeti iz prethodnih podataka, broj krivičnih djela je manji u odnosu na prethodnu godinu za 81 krivično djelo ili 2,2%.

Rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je 53,3% i veća je za 2,2 procenta i ukupna rasvijetljenost je 66,9%, što je za 2,5 procenta više nego u prethodnoj godini.

Dijagram kriminaliteta u posljednje tri godine:

Dijagram rasvijetljenosti krivičnih djela u posljednje tri godine:

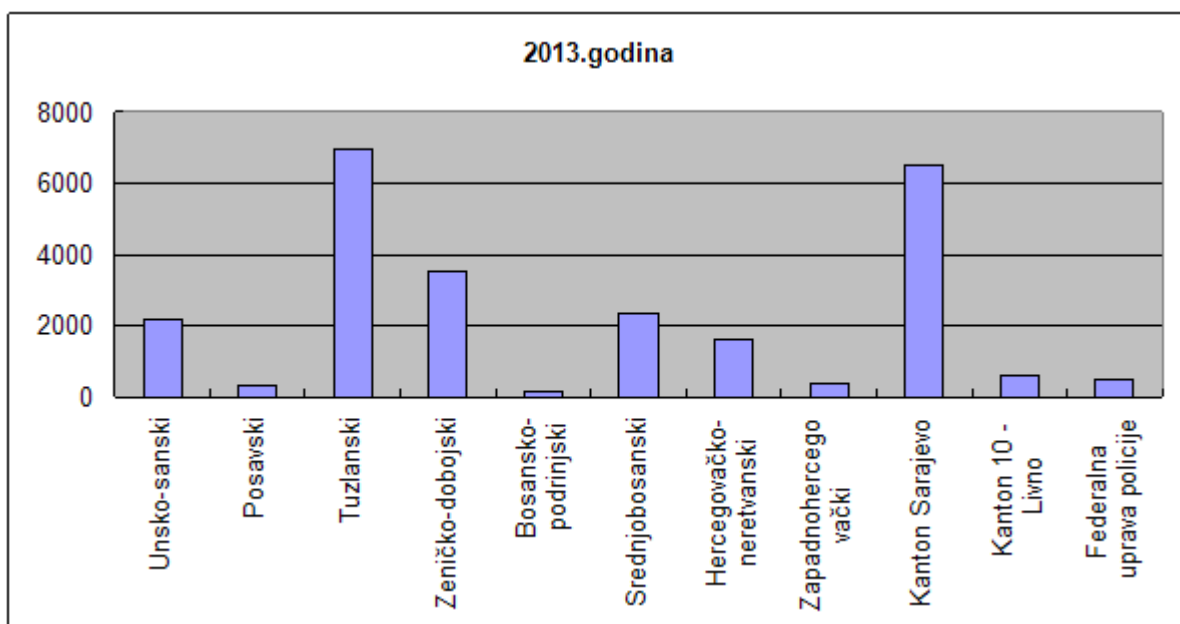
Kako se može vidjeti iz prethodna dva dijagrama, broj krivičnih djela je u opadanju, a rasvijetljenost krivičnih djela po nepoznatom počiniocu, kao i ukupna rasvijetljenost je u porastu.

Na području Federacije BiH tokom 2013. godine ukupno je registrovano 25.068 krivičnih djela, od čega 3.543 na području Zeničko-dobojskog kantona, što ovaj Kanton svrstava na treće mjesto u Federaciji BiH po broju izvršenih krivičnih djela.

Tabelarni prikaz registrovanih krivičnih djela po kantonima sa uporednim pokazateljima iz 2012. i 2013. godine:

Federacija BiH	2012. godina	2013.godina	+/-	%
Unsko-sanski	2416	2172	-244	-10,1%
Posavski	415	340	-75	-18,1%
Tuzlanski	7424	6946	-478	-6,4%
Zeničko-dobojski	3624	3543	-81	-2,2%
Bosanskopodrinjski	186	164	-22	-11,8%
Srednjobosanski	2263	2359	+96	+4,2%
Hercegovačko-neretvanski	1732	1623	-109	-6,3%
Zapadnohercegovački	437	372	-65	-14,9%
Kanton Sarajevo	6879	6490	-389	-5,7%
Kanton 10 - Livno	675	586	-89	-13,2%
Federalna uprava policije	436	473	+37	+8,2%
Ukupno:	26487	25068	-1419	-5,4%

Grafički prikaz registrovanih krivičnih djela po kantonima u Federaciji:

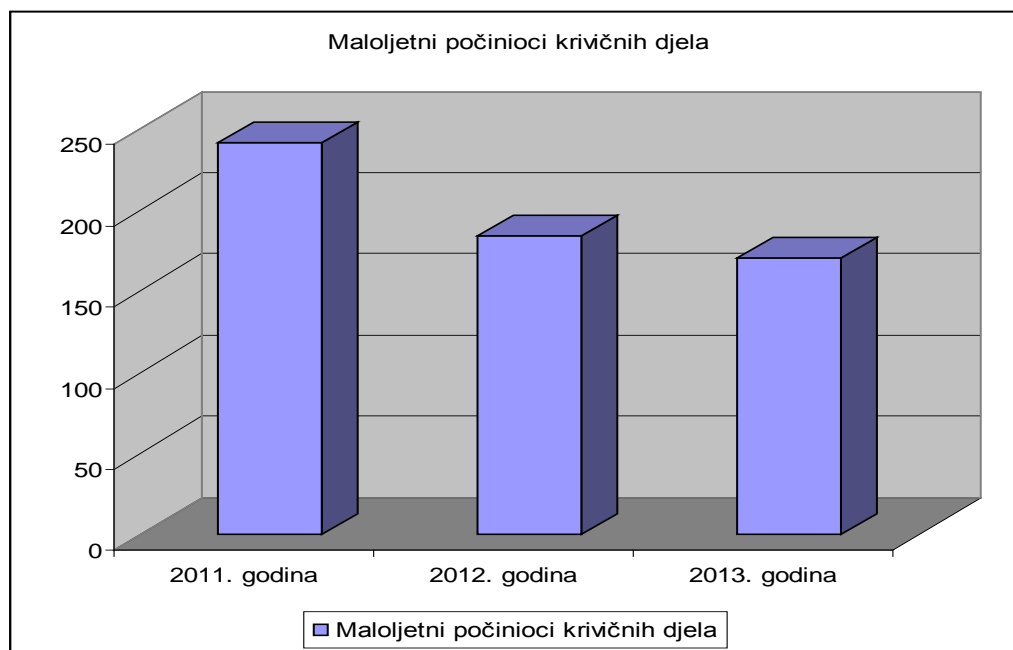
Maloljetnička delinkvencija

Tokom 2013. godine evidentirano je 170 maloljetnih počinitelja krivičnih djela, što je za 14 počinitelja ili 7,6% manje nego u prethodnoj godini.

Maloljetnici su prijavljeni za slijedeća krivična djela:

- „teška tjelesna povreda“ 8 počinitelja
- „učestvovanje u tuči“ 1 počinitelj
- „upoznavanje djeteta sa pornografijom“ 1 počinitelj
- „nasilje u porodici“ 1 počinitelj
- „neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ 2 počinitelja
- „posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ 3 počinitelja
- „krađe“ 44 počinitelja
- „teške krađe“ 72 počinitelja
- „razbojništva“ 9 počinitelja
- „oštećenje tuđe stvari“ 7 počinitelja
- „paljevina“ 1 počinitelj
- „šumska krađa“ 6 počinitelja
- „izazivanje opće opasnosti“ 2 počinitelja
- „pripremanje krivičnog djela“ 1 počinitelj
- „lažno prijavljivanje“ 3 počinitelja
- „sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje“ 1 počinitelj
- „nasilničko ponašanje“ 2 počinitelja
- „nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija“ 2 počinitelja
- „krivotvorenje isprave“ 3 počinitelja
- „KD iz drugih posebnih zakona“ 1 počinitelj

Grafički prikaz maloljetničke delikvencije u posljednje tri godine:

Kako se vidi iz prethodnog dijagrama, maloljetnička delikvencija je u opadanju na području Zeničko-dobojskog kantona tokom posljednje tri godine.

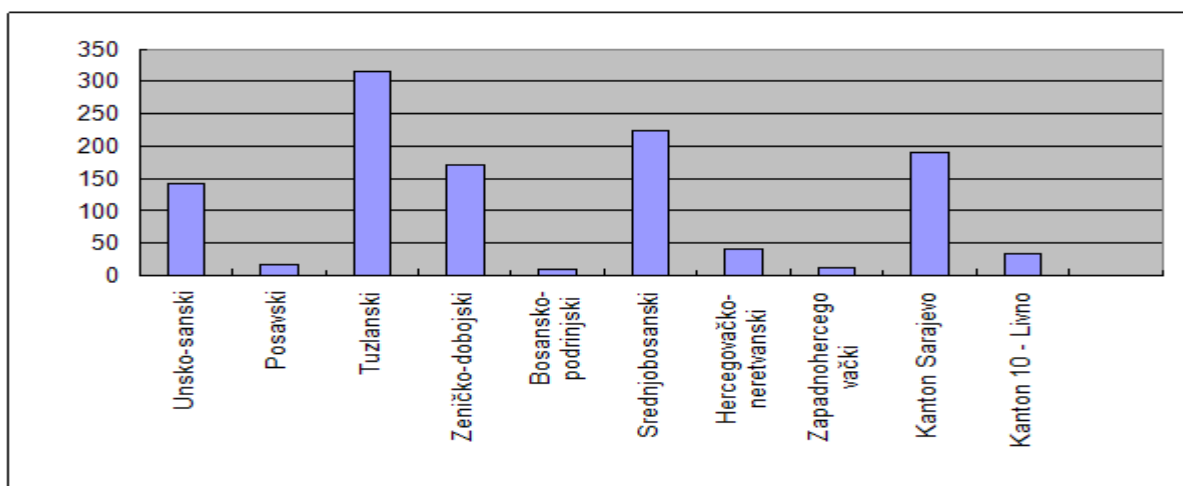
Kada je riječ o kantonima, Zeničko-dobojski se nalazi na četvrtom mjestu po učešću maloljetnika u ukupnom broju krivičnih djela, iza Tuzlanskog, Srednjobosanskog i Kantona Sarajevo.

**Tabelarni prikaz učešća maloljetnika u ukupnom kriminalitetu
sa uporednim pokazateljima za 2012. i 2013. godinu po kantonima u Federaciji BiH:**

Federacija BiH	Ukupan broj prijavljenih lica 2012.	Broj prijavljenih maloljetnika 2012.	Ukupan broj prijavljenih lica 2013.	Broj prijavljenih maloljetnika 2013.	Povećanje/smanjenje %
Unsko-sanski	2339	150	2214	141	-0,04%
Posavski	307	16	258	17	+1,38%
Tuzlanski	4634	301	4401	315	+0,66%
Zeničko-dobojski	2887	184	2782	170	-0,26%
Bosanskopodrinjski	135	6	137	10	+2,85%
Srednjobosanski	1986	191	1878	223	+2,26%
Hercegovačko-neretvanski	968	55	807	41	-0,60%
Zapadnohercegovački	329	17	313	12	-1,33%
Kanton Sarajevo	3447	272	3124	191	-1,78%
Kanton 10 - Livno	726	29	580	33	-1,70%
Federalna uprava policije	666	0	584	0	-
Ukupno:	18424	1221	17078	1153	

**Grafičkin prikaz učešća maloljetnika u ukupnom kriminalitetu
tokom 2013. godine po kantonima u Federaciji BiH:**

Maloljetnička delinkvencija predstavlja značajan problem za društvo, jer se maloljetnici sve češće pojavljuju kao počinioci težih krivičnih djela, teških krađa i razbojništava, izazivanja opće opasnosti itd. Ministarstvo unutrašnjih poslova, u skladu sa postojećim zakonima, na rješavanju ovog problema je radilo prema Programu prevencije maloljetničke delinkvencije, koji je izrađen na državnom nivou. Prevencija se prvenstveno odvijala kroz realizaciju projekata "Rad policije u zajednici" i "Policajac u školi", kao i pojačanim radom policijskih patrola sa svakodnevnom saradnjom i kontaktima sa upravama škola, legitimisanjem lica, pregledom vozila, te pretresima lica i ugostiteljskih objekata.

ANALIZA STRUKTURE KRIVIČNIH DJELA

Struktura krivičnih djela analizirana je po skupinama krivičnih djela prema Krivičnom zakonu BiH, skupinama krivičnih djela prema Krivičnom zakonu FBiH, te prema krivičnim djelima iz drugih posebnih zakona. Prema Krivičnom zakonu BiH, evidentirana su 4 krivična djela, prema Krivičnom zakonu FBiH evidentirano je 3514 krivičnih djela, te prema drugim posebnim zakonima, u ovom slučaju prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZE-DO kantona, evidentirano je 25 krivičnih djela.

Krivična djela protiv života i tijela

Iz skupine krivičnih djela protiv života i tijela, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, evidentirano je 131 krivično djelo (140 u prethodnoj godini), a njihova rasvijetljenost je 99,2%. Iz ove skupine od težih krivičnih djela počinjeno je 8 krivičnih djela "ubistvo", od kojih 6 po članu 166. stav 1. i 2 krivična djela „ubistvo“ po članu 166. stav 2. KZFBiH, zatim 4 krivična djela "ubistvo u pokušaju", 80 krivičnih djela "teška tjelesna povreda", te 8 krivičnih djela "učestvovanje u tuči". Za počinjenje ovih krivičnih djela, Tužilaštvu su prijavljena 163 lica, od kojih 66 povratnika u vršenju navedenih krivičnih djela i 9 maloljetnika. Slobode su lišena 53 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Tokom 2013. godine, na području Kantona je evidentirano 35 samoubistava. Po načinu izvršenja, 14 samoubistava je izvršeno vješanjem, 8 vatrenim oružjem, 4 oštrim predmetom, 2 utapanjem, 2 trovanjem, 1 aktiviranjem ručne bombe, 1 skokom sa visine, a 3 samoubistva su izvršena na neki drugi način. Po spolnoj strukturi, 29 samoubistava su izvršili muškarci i 6 žene. Najviše samoubistava su izvršile osobe starosti od 50 do 60 godina (9), zatim od 40 do 50 godina (8), od 60 do 70 godina (7), od 70 do 80 godina (5), od 30 do 40 godina (3) i preko 80 godina starosti (3) lica.

Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Iz skupine krivičnih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, počinjeno je 90 krivičnih djela (153 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 95,6%. Za navedena krivična djela prijavljeno je 99 lica, od kojih 53 povratnika. Slobode je lišeno 35 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Krivična djela protiv spolne slobode i morala

Od krivičnih djela protiv spolne slobode i morala, počinjeno je 14 krivičnih djela (17 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 92,9%. Od težih krivičnih djela iz ove oblasti, prijavljena su 2 krivična djela „silovanje“ (1 po poznatom, 1 po nepoznatom počiniocu, koje je naknadno rasvijetljeno), 3 krivična djela „ spolni odnošaj s djetetom“ (2 po poznatom, 1 po nepoznatom, naknadno rasvijetljeno) i 2 krivična djela „iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“ (po poznatom počiniocu). Za krivična djela iz ove skupine KD prema KZFBiH je prijavljeno 16 lica od kojih 5 povratnika u vršenju KD i 1 maloljetnik. Slobode su lišena 4 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Kriminalistička policija je posebnu pažnju posvetila problematici seksualnog zlostavljanja djece, postupano je u skladu sa Državnom strategijom za borbu protiv nasilja nad djecom, te je poduzet niz operativno-taktičkih mjera i radnji u cilju razotkrivanja i dokumentovanja krivičnih djela, koje su rezultirale privođenjem, lišavanjem slobode i podnošenjem optužnica od strane Kantonalnog tužilaštva u Zenici. S obzirom na starosnu dob oštećenih, vodilo se računa o strogoj diskreciji, kako bi se u javnosti zaštitio identitet žrtava seksualnog nasilja, jer su počinioci u većini slučajeva bili krvni srodnici oštećenih. Takođe je održano niz sastanaka sa centrima za socijalni rad i nevladinom organizacijom "Medica", radi pružanja profesionalne pomoći žrtvama i eventualnog smještanja žrtava u "sigurnu kuću".

Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži

Iz skupine krivičnih djela protiv braka, porodice i mladeži, počinjeno je 125 krivičnih djela (u prethodnoj godini 114), a rasvijetljenost je 100%. Od ukupnog broja ovih krivičnih djela, 122 su krivična djela "nasilje u porodici" (108 u prethodnoj godini). Za počinjenje krivičnih djela iz ove skupine, Tužilaštvu je prijavljeno 129 lica, od kojih 42 povratnika u činjenju ovih djela i 1 maloljetnik. Slobode je lišeno 59 lica i za sva je određena mjera zadržavanja do 24 sata. U ostalim slučajevima su poduzete druge zakonom predviđene mjere.

U ovoj oblasti kriminaliteta postupano je u skladu sa Strategijom za prevenciju nasilja u porodici i Akcionim planom FBiH. Postupanje po ovoj Strategiji se dijelom odvijalo u sklopu Projekta „Rad policije u zajednici“. Uspostavljena je dobra saradnja sa centrima za socijalni rad, te nevladinom organizacijom „Medica“ u cilju pružanja pomoći porodicama i žrtvama porodičnog nasilja.

Zloupotreba droga

Od ukupnog broja krivičnih djela protiv zdravlja ljudi, sva se odnose na zloupotrebu droga. Registrovano je 266 krivičnih djela zloupotrebe droga (300 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 92,5%. Počinjena su 74 krivična djela "neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga". Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 71 lice, od kojih 37 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 2 maloljetnika. Slobode su lišena 43 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata. Počinjena su i 192 krivična djela "posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga". Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 185 lica od kojih 76 povratnika u vršenju navedenih krivičnih djela i 3 maloljetnika, 113 lica je lišeno slobode i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Sektor kriminalističke policije, odnosno Odsjek za posebne namjene je, u okviru svojih nadležnosti, u saradnji sa policijskim stanicama, poduzimao niz aktivnosti na poboljšanju stanja u ovoj oblasti, odnosno akcije vezane za dokumentovanje i otkrivanje počinilaca, akcije vezane za pronalazak zasada indijske konoplje i sl. Nedoizvoljeni promet opojnim drogama smatra se jednom od najznačajnijih aktivnosti organizovanih kriminalnih grupa, te je neophodna saradnja svih agencija za sprovođenje zakona sa područja cijele BiH. U tu svrhu je izrađen Državni akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga (2009.-2013.), koji su prihvatile sve agencije za sprovođenje zakona, kao i druge institucije sa područja BiH, koje tretiraju ovu oblast. Planom su predviđene mjere prevencije, represije, kao i mjere pružanja pomoći i liječenja ovisnika.

Policijski službenici Odsjeka za posebne namjene su poduzimali operativno-taktičke aktivnosti na terenu na težim slučajevima zloupotrebe droga, samostalno ili u saradnji sa policijskim službenicima PU/PS, Jedinice policije za podršku, drugih odsjeka Sektora kriminalističke policije, zatim sa policijskim službenicima drugih agencija za sprovođenje zakona (CJB Doboj, Državna agencija za istrage i zaštitu, Sarajevo - SIPA, MUP Tuzlanskog kantona, MUP Srednjobosanskog kantona, detašmana FMUP-a, kao i sa Državnim tužilaštvom BiH i Sudom BiH, te sa policijskim agencijama iz Hrvatske, Slovenije i Austrije, itd.) u ukupno 24 slučaja. U okviru tih aktivnosti sprovedene su operativno taktičke akcije „Ikar“, „Pišće“, „Led 2“, „Zenit“ i „Izvor“, prilikom kojih su vršene racije i pretresi stambenih i drugih objekata, što je rezultiralo lišavanjem slobode većeg broja počinilaca krivičnih djela (29 lica je bilo lišeno slobode) i pronalaskom veće količine droge, oružja i drugih predmeta .

Privredni kriminalitet

Od krivičnih djela iz skupina koje obrađuju privredni kriminalitet, na području Kantona tokom 2013. godine, evidentirano je ukupno 70 krivičnih djela (69 u prethodnoj godini). Počinjena su 4 krivična djela „krivotvorenje novca“ (u prethodnoj godini 8), a ukupna rasvijetljenost je 50%. Za ova krivična djela prijavljena su 3 lica. Počinjeno je 11 krivičnih djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa (12 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 100%. Počinjeno je 1 krivično djelo „oštećenje povjeritelja“, 1 krivično djelo „zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju“, 2 krivična djela „prevara u privrednom poslovanju“ i 7 krivičnih djela „obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti“. Za navedena krivična djela prijavljeno je 13 lica, od kojih 2 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela. Od krivičnih djela protiv radnih odnosa, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, evidentirana su 2 krivična djela (u prethodnoj godini nije bilo krivičnih djela iz ove skupine).

Evidentirana su 22 krivična djela protiv pravosuđa (24 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 100%. Evidentirano je 1 krivično djelo „pripremanje krivičnog djela“, 16 krivičnih djela „lažno prijavljivanje“, 1 krivično djelo „davanje lažnog iskaza“, 1 krivično djelo „sprječavanje dokazivanja“ i 3 krivična djela „neizvršenje sudske odluke“. Tužilaštvu je prijavljeno 27 lica, od kojih 4 povratnika i 4 maloljetnika, slobode su lišena 3 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Od krivičnih djela podmičivanja i krivičnih djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, definisanih Krivičnim zakonom FBiH, počinjeno je 31 krivično djelo (25 u prethodnoj godini), a rasvijetljenost je 100%. Iz ove skupine, počinjeno je 1 krivično djelo „primanje dara i drugih oblika koristi“, 23 krivična djela „zloupotreba položaja ili ovlaštenja“, 3 krivična djela „pronevjera u službi“ i 4 krivična djela „nesavjestan rad u službi“. Za prethodno navedena krivična djela, prijavljeno je 45 lica, od kojih 12 povratnika u vršenju navedenih krivičnih djela. Slobode su lišena 2 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Odsjek za privredni kriminalitet i korupciju je radio na težim slučajevima iz ove oblasti, kao i na određenim imovinskim krivičnim djelima, te po nalogima i naredbama Tužilaštva i sudova, po nalogima agencija za provođenje zakona i zaprimljenim krimolovcima. Po tom osnovu vršene su provjere u slijedećim pravnim licima: ZR "Alux" Živinice, Lamija d.o.o Lukavac, Naftni terminali FBiH, d.o.o Ploče, KTK Visoko d.d Visoko, IP Krivaja d.o.o.Zavidovići, Rudnik mrkog uglja Zenica, JP ŠPD d.o.o. Zavidovići, UNIS "Kovina"d.d. Visoko, JP Kakanj sport, Kipertrans" d.o.o. Zenica, JP "Komrad" Zenica, Izgradnja-Invest d.o.o Zenica, "Market-Komerc" d.d Zenica, "Kipertrans" d.d. Zenica, "Sirovina-Eko" d.o.o Maglaj, RK "Čelik" Zenica, Ragbi savez BiH, Ministarstvo zdravstva ZDK, "Unipromet" d.d. Sarajevo, Sindikat RMU Zenica, Dom zdravlja Zavidovići, Udruženje "Zenica-Taxi" Zenica, Udruženje taksista ZDK i dr.

Krivična djela protiv imovine

Od krivičnih djela protiv imovine, počinjena su 2.062 krivična djela, (2.229 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 46,2%. Iz ove skupine, od težih krivičnih djela počinjeno je 1.338 krivičnih djela "teške krađe" (1.410 u prethodnoj godini), 6 krivičnih djela "razbojnička krađa" (6 u prethodnoj godini), 69 krivičnih djela "razbojništvo" (u prethodnoj godini 75), 12 krivičnih djela „utaja“ (29 u prethodnoj godini), zatim, 417 krivičnih djela „krađe“ (456 u prethodnoj godini) itd. Za počinjenje imovinskih krivičnih djela, Tužilaštvu je prijavljeno 1.181 lice, od kojih 602 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 133 maloljetnika. Slobode je lišeno 361 lice i za sva je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Teške krađe

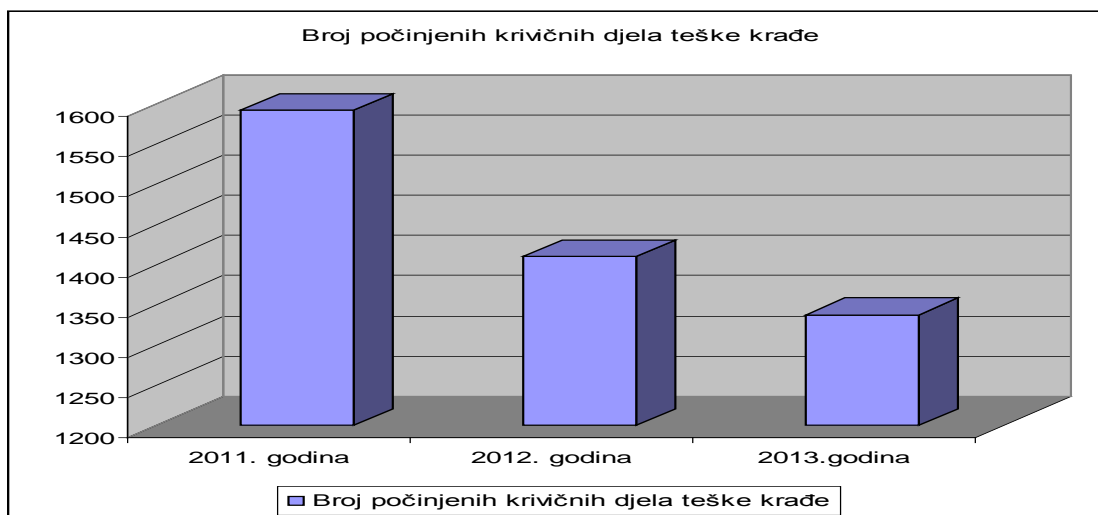
Od ukupnog broja krivičnih djela protiv imovine, najviše je krivičnih djela “teške krađe”. Počinjeno je 1.338 krivičnih djela "teške krađe" (1.410 u prethodnoj godini), od kojih 31 po poznatom i 1.307 po nepoznatom počiniocu. Naknadno je rasvijetljeno 465 krivičnih djela ili 35,6%, a ukupna rasvijetljenost je 496 krivičnih djela ili 37,1%. Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili ova krivična djela, prijavljena su 622 lica od kojih 358 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 72 maloljetnika.

Podaci o teškim krađama tokom 2013. godine u poređenju sa dvije prethodne godine:

Period	Br.krivičnih djela teške krađe	Po poznatom	Po nepozn.	Rasvijetljen o po nepoznat.	Procenat rasvijet	Ukupna rasvijetlj	Procenat ukupne rasvijetlj	Broj prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
2011. godina	1592	35	1557	561	36%	596	37,4%	894	101	390
2012. godina	1410	27	1383	612	44,2%	639	45,3%	746	66	456
2013.godina	1338	31	1307	465	35,6%	496	37,1%	622	72	358

Broj krivičnih djela „teške krađe“ počinjenih tokom 2013. godine je u odnosu na prethodnu godinu manji za 72 krivična djela ili 5,1%.

Dijagram kretanja broja krivičnih djela teške krađe:

Kako se može vidjeti iz prethodnog dijagrama, broj krivičnih djela teške krađe je u konstantnom opadanju od 2011. do 2013. godine.

Krađe automobila

Jedno od krivičnih djela teške krađe su i krađe automobila. Tokom 2013. godine ukradeno je 77 automobila. Krađe su se uglavnom dešavale u noćnim i ranim jutarnjim satima. Od ukupnog broja ukradenih automobila, akcijama policijskih službenika vraćena su 34 automobila.

Ukradena vozila tokom 2013. godine u poređenju sa dvije prethodne godine:

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Ukupno ukradeno	Ukupno vraćeno	Vraćeno akcijom policije
2011.	3	5	4	1	1	2	12	11	6	6	6	9	66	19	16
2012.	1	4	5	4	4	5	5	5	2	5	10	2	52	30	29
2013.	8	7	7	9	2	9	10	7	3	6	4	5	77	34	34

Rasvijetljeno je 11 krivičnih djela krađa automobila, za koja je Tužilaštvu prijavljeno 16 lica, od kojih 10 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 1 maloljetnik. Slobode je lišeno 7 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Na području Kantona je evidentirano i 158 teških krađa iz automobila (184 u prethodnoj godini), sa pričinjenom materijalnom štetom od 67.500,00 KM, zatim 539 teških krađa iz kuća i stanova (602 u prethodnoj godini) sa materijalnom štetom od 523.770,00 KM i 309 teških krađa iz poslovnih objekata (276 u prethodnoj godini) sa ukupnom materijalnom štetom od 543.530,00 KM.

Odsjek za opći kriminalitet Sektora kriminalističke policije MUP-a Zeničko-dobojskog kantona je sačinio Plan rada na sprječavanju i otkrivanju krivičnih djela otuđenja putničkih motornih vozila na području ZE-DO kantona, koji je sačinjen radi sprovođenja zajedničkih mjera i radnji od strane svih policijskih službenika MUP-a ZE-DO kantona, a predviđena je i saradnja sa drugim agencijama za sprovođenje zakona iz susjednih kantona i cijele BiH.

Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara

Na području ZE-DO kantona, iz skupine krivičnih djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara, počinjeno je ukupno 207 krivičnih djela (111 u prethodnoj godini), ukupna rasvijetljenost je 87,9%. Iz ove skupine počinjena su 202 krivična djela "šumska krađa", 3 krivična djela „mučenje ili ubijanje životinje“, 1 krivično djelo „protuzakoniti lov“ i 1 krivično djelo „protuzakoniti ribolov“. Za navedena krivična djela, Tužilaštvu je prijavljeno 259 lica, od kojih 146 povratnika i 6 maloljetnika, 13 lica je lišeno slobode i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Akcija "Šuma" koja je na području ZE-DO kantona, u saradnji sa Kantonalnom upravom za šumarstvo, zavedena 23.08.2010. godine, i dalje je u toku. Za dvanaest mjeseci 2013. godine policijski službenici ovog Ministarstva su oduzeli ukupno 176,55 m³, a Kantonalnom tužilaštvu podneseno je ukupno 126 Izvještaja o počinjenom krivičnom djelu "Šumska krađa" iz čl.316. KZ FBiH protiv 170 lica, dok je ukupno oduzeto 11 sredstava izvršenja ovog krivičnog djela.

Krivična djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine

Iz skupine krivičnih djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, počinjena su ukupno 93 krivična djela (81 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 53,8%. Počinjeno je 78 krivičnih djela "izazivanje opće opasnosti", 10 krivičnih djela "uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih naprava", 1 krivično djelo „oštećenje zaštitnih naprava na radu“ i 4 krivična djela „nasavjesno čuvanje pasa i drugih opasnih životinja“ Tužilaštvu je prijavljeno 65 lica, od kojih 33 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 2 maloljetnika. Slobode je lišeno 21 lice i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Podmetanje eksplozivnih naprava

Tokom 2013. godine evidentiran je 1 slučaj podmetanja eksplozivne naprave (PU Žepče) dok je prethodne godine bilo 8 slučajeva. Evidentirana su i 2 slučaja pronalaska ručnih bombi na području PU I (Zenica), u mjestu Tetovo, pored puta i u Ulici Nurije Pozdrca br. 11, u dvorištu privatne kuće, koje su deaktivirane od strane službenika KDZ MUP-a ZDK..

Takođe su evidentirane 4 anonimne dojave o postavljenim eksplozivnim napravama, u Industrijskoj školi u Zenici (2) i Tvornici „Kotex“ Tešanj (1) i u Areni Zenica, za koje je nakon KDZ pregleda utvrđeno da su bile lažne.

Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa

Iz ove skupine počinjeno je 131 krivično djelo (u prethodnoj godini 91), a rasvijetljenost je 98,5%. Počinjeno je 21 krivično djelo "ugrožavanje javnog promet", 8 krivičnih djela "ugrožavanje javnog prometa zbog omamljenosti", 104 krivična djela „teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa“ i 4 krivična djela „neukazivanje pomoći osobi povrijeđenoj u prometnoj nezgodi“. Prijavljeno je 119 lica, od kojih 12 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela. Slobode je lišeno 8 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa

Počinjeno je 320 krivičnih djela protiv javnog reda i pravnog prometa (u prethodnoj godini 269), rasvijetljenost je 98,1%. Od toga je počinjeno 15 krivičnih djela „spriječavanje službene osobe u vršenju službene radnje“, 14 krivičnih djela „napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti“, 73 krivična djela „nasilničko ponašanje“, 2 krivična djela „skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka“, 1 krivično djelo „oduzimanje ili uništenje službenog pečata ili službenog spisa“, 1 krivično djelo „lažno predstavljanje“, 4 krivična djela „samovlašće“, 66 krivičnih djela „nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija“, 137 krivičnih djela „krivotvorenje isprave“, itd. Za navedena krivična djela prijavljena su 372 lica, od kojih 153 povratnika u vršenju ovih krivičnih djela i 8 maloljetnika. Slobode je lišeno 127 lica i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Ostala krivična djela

Od krivičnih djela iz skupine „ostala krivična djela" prema KZ FBiH, evidentirana su 3 krivična djela, a rasvijetljenost je 100%. Prijavljena su 2 lica, od kojih 1 povratnik u vršenju KD. Na području Kantona evidentirano je i 25 krivičnih djela okarakterisanih u skupini “krivična djela iz drugih posebnih zakona”, koja se odnose na krivična djela prema čl. 52 Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZE-DO kantona (u prethodnoj godini 42). Rasvijetljenost je 100%. Za počinjenje navedenih krivičnih djela su prijavljena 32 lica, od kojih 13 povratnika i 1 maloljetnik, a 19 lica je lišeno slobode i određena im je mjera zadržavanja do 24 sata.

Radeći na utvrđivanju činjenica i dokumentiranju krivičnih djela i drugim aktivnostima, službenici kriminalističke tehnike na području ZE-DO kantona su izvršili 2.965 uviđaja, pri čemu je pronađeno 12.018 tragova od značaja za rasvijetljavanje krivičnih djela. Izvršeno je 960 vještačenja, lice mjesta je fotografirano u 2.955 slučajeva i daktiloskopirano je 170 lica. Po otiscima je identificirano 26 lica i 1 ljudski leš. Koristeći bazu AFIS utvrđen je identitet za 7 lica, a u bazu AFIS-a je uneseno 99 nespornih otisaka papilarnih linija.

JAVNI RED I MIR

Tokom 2013. godine, na području Kantona, zabilježeno je 3.312 prekršaja javnog reda i mira, koje su počinila 3.774 lica. Javni red i mir je u 1.108 slučajeva narušen tučom, odnosno fizičkim napadom na drugoga, u 635 slučajeva naročito drskim ponašanjem, u 338 slučajeva odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika, dok se u 1.231 slučaju radilo o ostalim prekršajima prema Zakonu o javnom redu i miru. Prekršaji su se u 2.076 slučajeva desili na ulici, u 328 slučajeva u ugostiteljskim objektima, te u 862 slučaja na ostalim mjestima. Posljedice prekršaja su 510 povrijeđenih lica. Protiv 2.027 počinitelja prekršaja izdati su prekršajni nalozi, a protiv 1.747 počinitelja prekršaja podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka. Najviše prekršaja je evidentirano na područji PU I Zenica (1316), a najmanje na području PS Usora (26).

Stanje javnog reda i mira tokom 2013. godine prema vrstama i mjestu činjenja prekršaja po policijskim stanicama/upravama:

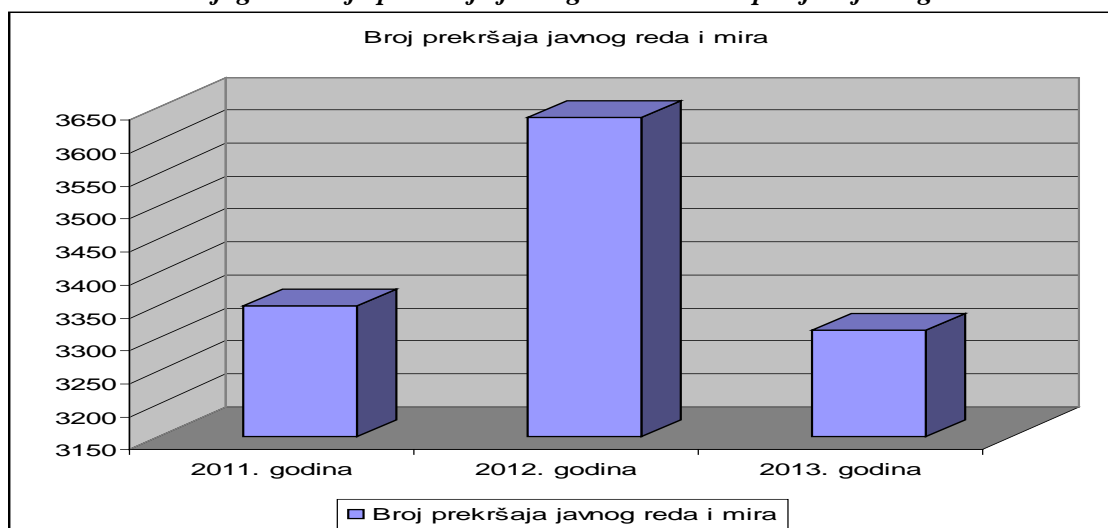
PU/PS	Broj prekršaja JRM	Broj počinitelja	Svada, vika, neprijateljstvo	Tuče i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje vanje pol.sl	Ostali prekršaji	Ugostiteljski objekti	Ulice, trgovi, putevi i drugi otvoreni prostori	Sportski stadioni i dvorane	Ostala mjesta
PU I (ZENICA)	1316	1316	90	411	255	175	385	82	924	31	279
PS VISOKO	264	309	35	110	68	10	41	8	198	1	57
PS KAKANJ	200	306	15	86	47	16	36	20	159	1	20
PS BREZA	109	130	5	43	27	11	23	12	88	3	6
PS ZAVIDOVIĆI	361	361	47	155	55	20	84	71	155	2	133
PS MAGLAJ	136	180	6	12	18	24	76	8	90	2	36
PS ŽEPČE	270	321	39	106	62	41	22	22	143	0	105
PS TEŠANJ	474	605	36	113	68	29	228	65	236	2	171
PS USORA	26	35	1	8	1	5	11	5	11	0	10
PS DOBOJ JUG	33	43	2	14	4	1	12	12	2	0	19
PS OLOVO	56	89	-	16	14	0	26	12	22	0	22
PS VAREŠ	67	79	7	34	16	6	4	11	48	4	4
UKUPNO	3312	3774	283	1108	635	338	948	328	2076	46	862

Stanje javnog reda i mira tokom 2013. godine sa uporednim podacima za dvije prethodne godine:

Period	Broj prekršaja	Broj počinilaca	Tuče	Naročito drsko ponašanje	Omalovažavanje ovlaštenih službenih lica	Ugostiteljski objekti	Ulica	Povrijeđeni
2011. godina	3349	3820	1163	666	391	364	2144	570
2012. godina	3634	4209	1190	708	469	354	2458	477
2013. godina	3312	3774	1108	635	338	328	2076	510

Kako se može vidjeti iz prethodne analize, broj prekršaja javnog reda i mira je manji u odnosu na prethodnu godinu za 322 prekršaja ili 8,9%. Broj tuča, odnosno fizičkih napada na drugoga, manji je za 82 prekršaja ili 6,9%, broj prekršaja javnog reda i mira naročito drskim ponašanjem je manji za 73 prekršaja ili 10,3%, dok je broj prekršaja omalovažavanjem policijskih službenika manji za 131 prekršaj ili 27,9%. Broj prekršaja javnog reda i mira u ugostiteljskim objektima je manji za 26 prekršaja ili 7,3%, a na ulicama i drugim otvorenim prostorima broj prekršaja je manji za 382 prekršaja ili 15,5%. Broj povrijeđenih lica je veći za 33 lica ili 6,9%.

Dijagram broja prekršaja javnog reda i mira u posljednje tri godine:

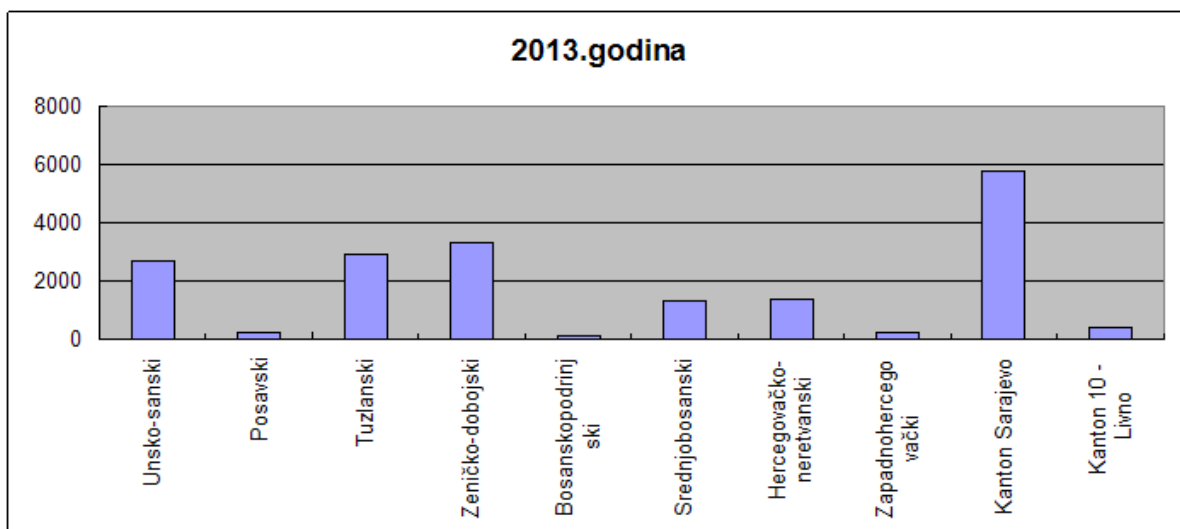
Po broju počinjenih prekršaja tokom 2013. godine Zeničko-dobojski kanton se nalazi na drugom mjestu u Federaciji BiH, odmah iza Kantona Sarajevo.

Tabelarni prikaz počinjenih prekršaja po kantonima u Federaciji:

Federacija BiH	2013.godina	Procenat prekršaja po kantonima
Unsko-sanski	2665	14,5%
Posavski	262	1,4%
Tuzlanski	2912	15,9%
Zeničko-dobojski	3312	18%
Bosanskopodrinjski	109	0,6%
Srednjobosanski	1303	7,1%
Hercegovačko-neretvanski	1368	7,5%
Zapadnohercegovački	257	1,4%
Kanton Sarajevo	5766	31,4%
Kanton 10 - Livno	396	2,2%
Ukupno	18350	100%

Grafički prikaz počinjenih prekršaja po kantonima u Federaciji:

Operativne aktivnosti policije

Tokom 2013. godine zabilježeno je 1.710 slučajeva privođenja lica i tom prilikom je privedeno 1.791 lice. Sprovedeno je 290 lica, zadržano 1.567 i utvrđen je identitet za 16.241 lice. Izvršena su 4.683 uviđaja, 2.652 pregleda lica, 249 pretresa stanova, 8 pretresa ugostiteljskih objekata, 900 pretresa motornih vozila i 72 pretresa drugih prostorija. Oduzeto je 2.415 predmeta, uhvaćena 4 odbjegli osuđenika i uhvaćena 23 lica po potjernici. Službenici policije su samostalno rasvijetlili 261 krivično djelo, a zajedno sa službenicima krim-policije 1.266 krivičnih djela. Sačinjeno je 3.636 službenih zabilješki koje sadrže sumnje za rasvijetljavanje krivičnih djela. Izvršeno je 3.214 provjera na zahtjev Tužilaštva i sudova i 3.040 provjere na zahtjev drugih organa. Pruženo je 697 asistencija, od kojih 178 po zahtjevima državnih organa, 385 po zahtjevima organa i organizacija javnih ovlaštenja i 134 asistencije po ostalim zahtjevima. Također, izvršeno je 1.306 vanrednih i 7.301 redovno osiguranje, te organizovano osiguranje 1.536 javnih skupova.

Protestni skupovi, štrajkovi i blokade

Na području Kantona tokom 2013. evidentirana su 34 protestna skupa (45 u istom periodu prethodne godine), i to na području PU Zenica (29), PS Visoko (3), PS Tešanj (1) i PS Maglaj (1). Protestni skupovi su bili u organizaciji bivših radnika RK "Borac", Udruženja poljoprivrednih proizvođača SBK i ZDK, zatim u organizaciji građana radi Zakona o JMBG, NVO asocijacije „Mostovi prijateljstva“ kao podrška Vladi Republike Turske, simpatizera „Narodne stranke Radom za boljitak“, Udruženja nezaposlenih demobiliziranih boraca Kakanj, Jedinственe organizacije boraca BiH „Unija veterana Tešanj“, bivših radnika "Bosna-furnir" Visoko, protestni skupovi u organizaciji porodilja i trudnica, studenata, te majki iz Maglaja radi neisplaćivanja novčanih nadoknada, protesti u organizaciji mještana Novog Šehera, te štrajk u organizaciji Sindikata KTK Visoko. Do narušavanja javnog reda i mira je došlo na jednom protestnom skupu koji je bio u organizaciji demobiliziranih boraca. Tom prilikom 2 lica su lišena slobode i protiv njih su poduzete zakonom predviđene mjere.

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

Tokom 2013. godine, na području Kantona evidentirano je 4.126 saobraćajnih nezgoda u kojima je smrtno stradalo 28 osoba dok je povrijeđeno 846 (182 teže i 664 lakše). Najviše saobraćajnih nezgoda je evidentirano na području PU I Zenica (1.792), a najmanje na području PS Usora (56). Uzroci većine saobraćajnih nezgoda bili su neprilagođena brzina uslovima puta, odnosno nepoštivanje saobraćajnih propisa i vožnja pod dejstvom alkohola.

*Stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2013. godine
po policijskim upravama/stanicama:*

PODRUČJE	Broj saobraćajnih nezgoda	Lakše povrijeđeni	Teže povrijeđeni	Smrtno stradali
PU I (ZENICA)	1792	190	57	9
PS VISOKO	430	101	16	1
PS KAKANJ	400	50	22	5
PS BREZA	122	32	4	1
PS ZAVIDOVIĆI	223	45	11	-
PS MAGLAJ	168	40	19	2
PU ŽEPČE	302	72	16	8
PS TEŠANJ	408	80	18	1
PS USORA	56	7	1	-
PS DOBOJ JUG	57	18	8	-
PS OLOVO	109	21	5	1
PS VAREŠ	59	8	5	-
UKUPNO	4126	664	182	28

Stanje bezbjednosti saobraćaja tokom 2013. godine sa uporednim podacima iz dvije prethodne godine:

Period	Broj saobraćajnih nezgoda	Broj lakše povrijeđenih lica	Broj teže povrijeđenih lica	Broj smrtno stradalih lica
2011. godina	3979	715	175	27
2012. godina	4027	600	131	20
2013. godina	4126	664	182	28

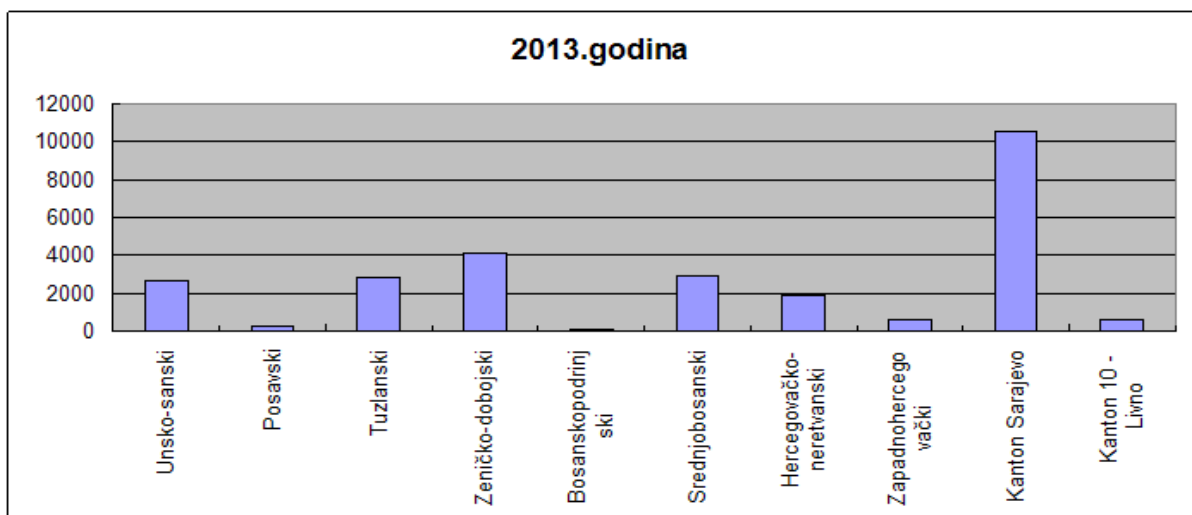
Kako se može vidjeti iz prethodne tabele, broj saobraćajnih nezgoda je veći u odnosu na prethodnu godinu za 99 nezgoda ili 2,5%. Broj lakše povrijeđenih lica je veći za 64 lica ili 10,7%, broj teže povrijeđenih je veći za 51 lice ili 38,9%, dok je smrtno stradalo 28 lica, 8 lica ili 40% više nego u prethodnoj godini.

Tabelarni prikaz broja saobraćajnih nesreća po kantonima u Federaciji BiH:

Federacija BiH	2013.godina	Procenat saobraćajnih nesreća po kantonima
Unsko-sanski	2691	10,1%
Posavski	253	0,9%
Tuzlanski	2840	10,7%
Zeničko-dobojski	4126	15,5%
Bosanskopodrinjski	94	0,4%
Srednjobosanski	2944	11%
Hercegovačko-neretvanski	1918	7,2%
Zapadnohercegovački	608	2,3%
Kanton Sarajevo	10536	39,5%
Kanton 10 - Livno	645	2,4%
Ukupno	26655	100%

Iz prethodne tabele se zaključuje da je Zeničko-dobojski kanton po broju saobraćajnih nezgoda na drugom mjestu u Federaciji BiH, sa ukupnim udjelom od 15,5%.

Grafički prikaz broja saobraćajnih nesreća po kantonima u Federaciji BiH:

U narednoj tabeli je predstavljeno stanje u saobraćaju prema kategoriji puta tokom 2013. godine u poređenju sa dvije prethodne godine.

Broj saobraćajnih nezgoda i posljedice prema kategoriji puta:

		Broj saobraćajnih nezgoda			Posljedice saobraćajnih nezgoda								
					Smrtno stradala lica			Teže povrijeđena lica			Lakše povrijeđena lica		
GODINA		2011.	2012.	2013.	2011.	2012.	2013.	2011.	2012.	2013.	2011.	2012.	2013.
Kategorija puta	Magistralni put	774	689	642	13	11	7	53	32	51	168	151	112
	Regionalni put	482	420	505	7	3	9	32	15	41	142	115	151
	Lokalni put	676	668	710	6	2	4	42	36	38	152	127	152
	Ulice u naselju	1678	1930	1876	-	1	4	44	37	49	215	172	205
	Ostalo	369	320	393	1	3	4	4	11	3	38	35	44
UKUPNO		3979	4027	4126	27	20	28	175	131	182	715	600	664

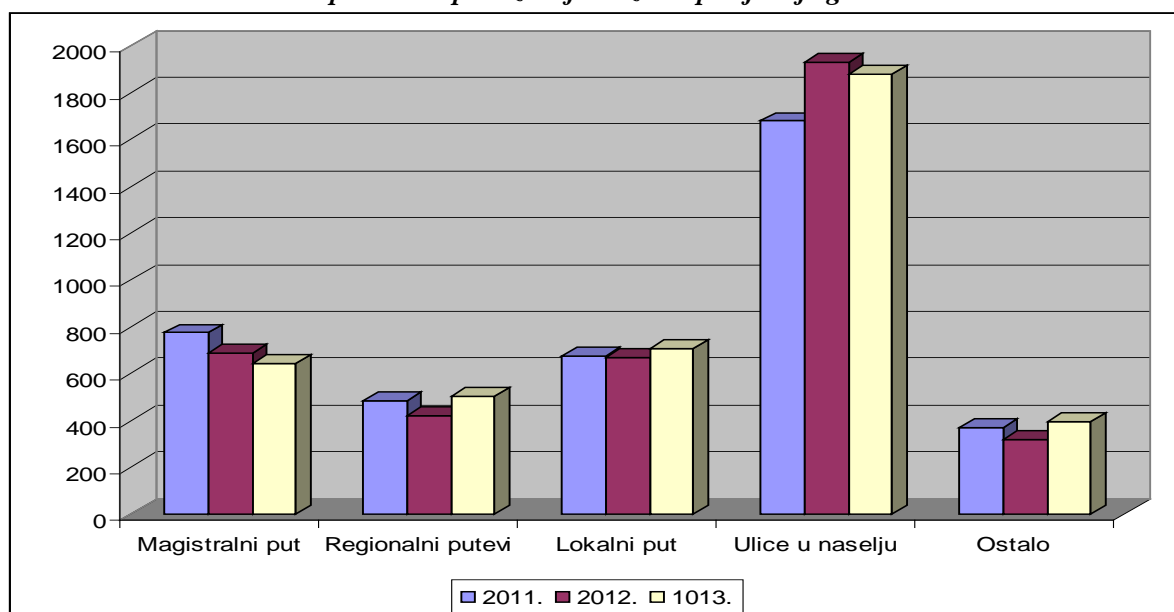
Kako se vidi iz tabele, najviše nezgoda se dogodilo na ulicama u naseljima (1.876) (1.930 u prethodnoj godini), što se može dovesti u vezu sa stanjem saobraćajne infrastrukture u naseljenim mjestima i činjenicom da se veliki broj saobraćajnica u gradovima i naseljima renovira ili je u izgradnji, pa se saobraćaj usmjerava alternativnim ulicama koje nisu adekvatno uređene. Iz tabele se takođe može vidjeti da je povećan broj saobraćajnih nezgoda, kao i smrtno stradalih lica na regionalnim i lokalnim putevima, što se takođe može objasniti činjenicom da su magistralni putevi u izgradnji pa se saobraćaj odvija alternativnim pravicima.

Takođe se može vidjeti da je broj saobraćajnih nezgoda na magistralnim putevima znatno manji i u stalnom je opadanju u odnosu na prethodne godine.

Od ukupnog broja nastradalih lica, vozača je 405, putnika u vozilima je 275 i pješaka 194. Smrtno je stradalo 16 vozača, od kojih 10 van naselja i 6 u naselju, zatim 6 putnika u vozilima, od kojih 5 van naselja i 1 u naselju, te 6 pješaka, od kojih 4 u naselju i 2 van naselja.

Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda, 84,4% su nezgode sa materijalnom štetom, 11,4% su nezgode sa lakše povrijeđenim licima, 3,6% su nezgode sa teže povrijeđenim licima i 0,06% su nezgode sa smrtno stradalim licima.

Dijagram broja saobraćajnih nezgoda prema kategoriji puta sa uporednim pokazateljima za tri posljednje godine:

Aktivnosti policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja

Tokom 2013. godine kontrolisano je 143.916 vozila, odnosno vozača, i 36.927 drugih lica u vozilima. Podneseno je 137 izvještaja Tužilaštvu zbog počinjenih krivičnih djela u saobraćaju, podnesena su 483 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdato 82.129 prekršajna naloga. Policijski službenici su zatekli i sankcionirali 3.530 vozača koji su upravljali vozilima pod dejstvom alkohola, 1.185 vozača koji su vozili bez položenog vozačkog ispita, 466 vozila je isključeno iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti, te 1.648 vozila bez važeće registracije. U saobraćaju je zatečeno i sankcionirano 66 vozača koji su upravljali motornim vozilima a imaju već izrečenu zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilima, 2.770 vozača je zatečeno i sankcionirano zbog nekorištenja sigurnosnog pojasa, a 390 vozača je sankcionirana zbog korištenja mobitela tokom vožnje.

Policijski službenici su radi poboljšanja stanja u saobraćaju poduzeli znatan broj represivnih mjera na terenu, te je zbog počinjenih krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju sankcionirano ukupno 82.749 učesnika u saobraćaju, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 8.716 počinilaca ili 11,8%.

Podaci o aktivnostima policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2013. godine u poređenju sa podacima iz prethodne godine

Red. br.	AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	2012.	2013.
1.	Kontrolisano vozila/vozača	141319	143916
2.	Kontrolisano lica u vozilima	24638	36927
3.	Podneseno krivičnih prijava zbog izvršenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja	91	137
4.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	568	483

5.	Broj izdatih prekršajnih naloga	73374	82129
6.	Isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti	494	466
7.	Zatečeno vozača pod dejstvom alkohola	3585	3530
8.	Zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita	1248	1185
9.	Zatečeno vozača pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima	49	66
10.	Zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa	2828	2770
11.	Zatečeno vozača koji koriste mobitel tokom vožnje	404	390
12.	Otkriveno vozila bez važeće registracije	1655	1648

Tokom godine fiksni radari: Misurići općina Maglaj, Šije općina Tešanj, Goliješnica općina Žepče i Donja Vraca općina Zenica evidentirali su ukupno 21.830 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa BiH registarskim tablama i ukupna njihova naplativost je 818.090,00 KM, a ukupan broj prekršaja koje su počinili vozači sa stranim registarskim tablama je 44.623 prekršaja i njihova ukupna moguća naplativost je 1.740.760,00 KM.

Odsjek za koordinaciju i usmjeravanje bezbjednosti saobraćaja je radio na realizaciji Akcionog plana iz dokumenta "Polazne osnove strategije sigurnosti drumskog saobraćaja Federacije Bosne i Hercegovine 2008-2013 godine" zaključno sa mjesecom junom 2013. godine kada su prestale i aktivnosti sa istim, ali je nastavljeno organiziranje akcija pojačane kontrole učesnika u saobraćaju. Tako je tokom 2013. godine zavedeno ukupno 48 akcija pojačane kontrole učesnika u saobraćaju u ukupnom trajanju od 192 dana.

Napadi na policijske službenike

Tokom 2013. godine zabilježeno je 12 napada na policijske službenike (18 u prethodnoj godini), od kojih 11 pojedinačnih i 1 grupni napad sa udružena 2 lica. Napadi su se desili prilikom održavanja ili uspostavljanja javnog reda i mira (3), prilikom kontrole saobraćaja (5), prilikom pružanja asistencije (1), prilikom utvrđivanja identiteta (1), prilikom privođenja i zadržavanja (1) i prilikom poduzimanja ostalih radnji (1), od strane 12 punoljetnih i 1 maloljetnog napadača. Napadači su upotrijebili fizičku snagu u svih 12 slučajeva. U napadima je nastradalo 11 policijskih službenika, od kojih je 10 zadobilo lakše, dok je 1 policijski službenik zadobio teže povrede. Protiv napadača je podneseno 10 izvještaja tužilaštvu i podnesen 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Podaci o oružju

Tokom 2013. godine, na području Kantona je oduzeto: 13 automatskih pušaka, 6 poluautomatskih, 5 pušaka M-48, 4 lovačke, te 9 pušaka ostalih vrsta, 32 pištolja, 2 automatska pištolja, 9 ručnih bombi, 96 komada raznih eksplozivnih naprava i sredstava (štapini, upaljači), 4.554 komada municije, 123 komada hladnog oružja, 10 boksera, 86 drugih predmeta podesnih za nanošenje povreda, te 1.440 komada petardi.

Dobrovoljno je predato slijedeće oružje: 1 puškomitraljez, 1 automatska puška, 1 puška, 14 ručnih bombi, 1 protivpješadijska mina, 6 komada municije za PAT i PAM, 103 komada municije 7,9 mm i 434 komada razne municije, te 10 okvira za AP.

U izvještajnom periodu na području Kantona je izdato 851 odobrenje za nabavljanje oružja fizičkim licima, izdat je 1201 oružni list, te izvršeno 1.770 zamjena oružnih listova fizičkim licima, izdato 7 odobrenja za nabavljanje oružja za pravna lica, izdata 4 odobrenja za držanje oružja za pravna lica, izdato 10 odobrenja za držanje trofejnog oružja, oduzeto 160 komada oružja u upravnom postupku, te izdata 334 odobrenja za nabavku municije.

Požari i eksplozije

U periodu od januara do jula 2013. godine, MUP ZDK je evidentirao sve požare koji su se desili na području Kantona. U mjesecu augustu 2013. godine je formiran Inspektorat MUP-a ZDK, te su od tada do kraja godine, evidentirani samo požari na kojima su uviđaje vršili inspektori Inspektorata. U periodu januar-juli 2013. godine na području Kantona evidentirano je 385 požara, od kojih je bio 51 šumski požar, 42 požara na stambenim objektima, 22 požara na saobraćajnim sredstvima, 19 na pomoćnim objektima, 9 požara u proizvodnim objektima, 5 u poslovnim prostorima, 3 požara sijena, te 234 požara na drugim mjestima. Požari su u 58 slučajeva izazvani nehatom u 48 slučajeva podmetanjem, u 27 slučajeva tehničkim nedostatkom, dok je u 252 slučaja uzrok požara bio nepoznat. Posljedica ovih požara je neutvrđena materijalna šteta.

Inspektorat MUP-a ZDK je izvršio uviđaj na 35 požara, od kojih je 10 požara na stambenim objektima, 10 na pomoćnim objektima, 8 požara na saobraćajnim sredstvima, 4 požara u poslovnim prostorima, 2 požara sijena i 1 požar na ostalim mjestima. Požari su u 23 slučaja bili izazvani podmetanjem, u 6 slučaja nehatom, u 5 slučajeva tehničkim nedostatkom, dok u 1 slučaju uzrok požara nije utvrđen. Posljedica ovih požara je 1 smrtno stradalo i 1 lakše povrijeđeno lice.

Tokom 2013. godine nije bilo evidentiranih tehničkih eksplozija.

ZAKLJUČAK

Kako se može vidjeti iz prezentirane analize, bezbjednosnu situaciju tokom 2013. godine, u poređenju sa prethodnom godinom, karakteriše slijedeće:

- U oblasti kriminaliteta, broj krivičnih djela je manji za 81 krivično djelo ili 2,2%. Rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je 53,3% i veća je za 2,2 procenta i ukupna rasvijetljenost je 66,9%, i veća je za 2,5 procenta. Maloljetnička delikvencija je manja za 14 počinilaca ili 7,6%, i broj krivičnih djela „teške krađe“ je manji za 72 krivična djela ili 5,1%. Evidentirano je 8 krivičnih djela „ubistvo“ koja su rasvijetljena. Iz tabele analize kriminaliteta, može se vidjeti da su krivična djela iz skoro svih skupina prema KZBiH i KZFBiH, rasvijetljena u visokim procentima ili u potpunosti.

- U oblasti javnog reda i mira, broj prekršaja javnog reda i mira je manji za 322 prekršaja ili 8,9%, broj tuča, odnosno fizičkih napada na drugoga je manji za 82 prekršaja ili 6,9%, broj prekršaja javnog reda i mira naročito drskim ponašanjem je manji za 73 prekršaja ili 10,3%, dok je broj prekršaja omalovažavanjem policijskih službenika manji za 131 prekršaj ili 27,9%. Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo.

- U oblasti bezbjednosti saobraćaja, broj saobraćajnih nezgoda je veći za 99 nezgoda ili 2,5%, broj lakše povrijeđenih lica je veći za 64 lica ili 10,7%, broj teže povrijeđenih je veći za 51 lice ili 38,9%, dok je smrtno stradalo 28 lica, 8 lica ili 40% više nego u prethodnoj godini. Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda, 84,4% su nezgode sa materijalnom štetom, 11,4% su nezgode sa lakše povrijeđenim licima, 3,6% su nezgode sa teže povrijeđenim licima i 0,06% su nezgode sa smrtno stradalim licima. Policijski službenici su radi poboljšanja stanja u saobraćaju poduzeli znatan broj represivnih mjera na terenu, te je radi počinjenih krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju sankcionirano ukupno 82749 učesnika u saobraćaju, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 8716 počinilaca ili 11,8%.

Na osnovu prezentirane analize i komparacije sa podacima iz prethodne godine, može se zaključiti da je bezbjednosna situacija tokom 2013. godine, zadovoljavajuća.

MJERE KOJE ĆE MINISTARSTVO PODUZIMATI U NAREDNOM PERIODU RADI POBOLJŠANJA RADA

Ministarstvo će raditi na daljem efikasnom provođenju mjera iz Akcionog plana za strateško planiranje Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu i u skladu sa Programom rada Ministarstva za 2014. godinu. Na osnovu procjene bezbjednosne situacije na području Kantona, Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova ZE-DO kantona će raditi na intenzivnijoj kontroli i nadzoru izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti policije.

Normativno-pravna oblast

Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona će raditi na donošenju provedbenih propisa u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Ministarstva, te Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva. Takođe će se nastaviti rad na uspostavi procedura za zakonito postupanje sa tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH i Pravilnikom o načinu obrade i rukovanja tajnim podacima u MUP-u ZE-DO kantona, koje koristi Uprava policije, kao i drugim podzakonskim aktima iz nadležnosti Ministarstva.

Ljudski resursi

U Ministarstvu su na kraju decembra 2013. godine bila zaposlena 1.484 uposlenika od kojih 1.027 policijskih službenika. Prema postojećoj sistematizaciji radnih mjesta Ministarstvu trenutno nedostaje 208 policijskih službenika.

Na osnovu iskustava stečenih iz prethodnih godina, kao i iz objektivnog sagledavanja cjelokupne sigurnosne situacije na području ZE-DO kantona, te stručne i profesionalne osposobljenosti policijskih službenika, planirano je u narednom periodu u vezi edukacije policijskih službenika Uprave policije MUP-a ZE-DO kantona, realizirati sljedeće:

- Koordinacija aktivnosti u vezi obuke policijskih službenika putem odgovarajućih seminara i kurseva u organizaciji od strane Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova, Policijske akademije Sarajevo, kao i drugih institucija, nevladinih i međunarodnih organizacija;
- Praćenje praktičnog dijela obuke kadeta Policijske akademije Sarajevo radi zapošljavanja policijskih službenika tokom 2014. godine;
- Provjera znanja policijskih službenika iz oblasti zakonskih i podzakonskih propisa čije odredbe se odnose na bezbjednost saobraćaja;
- Provjera fizičkih sposobnosti policijskih službenika u suradnji sa instruktorima Jedinice policije za podršku MUP-a ZE-DO kantona;
- Obuka o rukovanju oružjem i izvođenje bojevo gađanja;
- Kontinuirana godišnja obuka policijskih službenika u skladu sa Planom za 2014. godinu.

Materijalno-tehnički resursi i projekti

Potrebno je nastaviti rad na nabavci i instaliranju savremenije opreme za rad policije, raditi na uvođenju novih tehnologija, raditi na osavremenjavanju forenzičke laboratorije, raditi na rekonstrukciji informatičke mreže MUP-a u sjedištu i po policijskim stanicama, kao i na organizovanju, projektovanju, razvoju, implementaciji i održavanju projekata, baza podataka i aplikacija od značaja za Ministarstvo: (Civilni registar-novi koncept standarda EU, (unapređeni raniji "Cips-projekat"), izdavanje dokumenata, SDH mreža za prenos podataka, Registar novčanih kazni i prekršajnih evidencija, sistem za Biometrijske pasoše, krim-analitičke baze, zakonito presretanje komunikacija, baza oružja građana, potražna djelatnost, baza saobraćajnih nezgoda, računarsko vođenje stacionarnih radara, te proširenje projekta "Stacionarnih i mobilnih radara", WAN/LAN idejni projekat za rekonstrukciju fizičkog dijela mreže MUP-a u sjedištu i PU/PS, video nadzor glavnih saobraćajnica te izlaza iz većih općina, VOIP telefonija, kadrovske evidencije za Sektor za administraciju, Sektor za podršku i Upravu policije, razne baze podataka itd.).

Strategije koje će se primjenjivati

Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona će nastaviti aktivnosti prema donesenim i utvrđenim državnim strategijama, te započetim programima i projektima: „Državna strategija borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije“, „Državna strategija borbe protiv terorizma“, „Državni akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga“, „Prevenција i suzbijanje maloljetničke delinkvencije u BiH“ i „Državna strategija za borbu protiv nasilja nad djecom“. Nastavit će se rad na projektima "Rad policije u zajednici", „Policajac u školi“, „Dani otvorenih vrata“, „Forum građana, povratnika“ itd.. Takođe će se i dalje raditi na redovnom obavještanju javnosti o svim aktivnostima Ministarstva.

Saradnja sa tužilaštvima, sudovima i agencijama za sprovođenje zakona

Nastaviće se dalje unapređenjem saradnje sa Ministarstvom pravde, odnosno Kantonalnim tužilaštvom i sudovima, Federalnim tužilaštvom, te Tužilaštvom BiH i Sudom BiH. Ova saradnja se odvija u okviru odredbi Zakona o krivičnom postupku FBiH i Uputstva o postupanju i saradnji policijskih službenika i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage, te se prilikom procesuiranja svakog krivičnog djela počinjenog na području Kantona, zajedno sa tužilaštvom i sudovima organizuje rad na vršenju uviđaja, prikupljanju materijalnih dokaza i otkrivanju i privođenju počinitelja krivičnih djela. Sve naredbe i nalozi tužilaštva i sudova se odmah operativno realiziraju i o tome se istima dostavljaju propisani izvještaji i informacije.

Takođe će se nastaviti rad kao i poduzimanje zajedničkih aktivnosti sa drugim agencijama za sprovođenje zakona u cilju obavljanja poslova iz nadležnosti Ministarstva i postizanja što bolje efikasnosti, a prvenstveno će se unapređivati saradnja sa FMUP-om, Federalnom upravom policije, SIPA-om, Kazneno popravni zavod Zenica, zatim Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, Ministarstvom zdravstva, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

MJERE KOJE ĆE MINISTARSTVO PODUZIMATI U NAREDNOM PERIODU

Mjere u oblasti kriminaliteta

- Postupati u skladu sa procjenom stanja bezbjednosti i u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Uprave policije MUP-a ZDK za 2014. godinu, kojim su planirane mjere i radnje koje će se poduzimati po najtežim krivičnim djelima, prije svega po krivičnim djelima ubistva, razbojništva, teških krađa (automobila, teških krađa iz kuća i stanova, poslovnih objekata) iznuda, ucjena, navođenja na prostituciju, nasilja u porodici, neovleštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, posjedovanja i omogućavanja uživanja opojnih droga, izazivanja opće opasnosti, itd.
- Sprovođiće se aktivnosti vezane za realizaciju dopuna planova rada za rasvjetljavanje svih neriješenih ubistava iz proteklih godina.
- Nastaviće se aktivnosti po predmetima vezanim za privredni kriminalitet, prije svega krivična djela organizovanog kriminala i korupcije, zatim krivična djela zloupotreba oko privatizacije poduzeća, te zloupotreba i nepravilnosti prilikom odobravanja i podizanja kredita.
- Sprovođiće se pojačane aktivnosti vezane za otkrivanje počinitelja teških krivičnih djela koja ugrožavaju osjećaj sigurnosti građana.
- Nastaviće se aktivnosti po zavedenoj akciji "Lijevak", u svrhu otkrivanja predmeta iz krivičnih djela, predmeta pogodnih za počinjenje krivičnih djela, nezakonito posjedovanog oružja i eksplozivnih materija, droga, itd.
- Nastaviće se akcija "Šuma", u saradnji sa Kantonalnom upravom za šumarstvo, na sprečavanju bespravne sječe šume.
- Takođe će se nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera iz programa prevencije maloljetničke delinkvencije na području ZDK.
- Nastaviti saradnju sa svim agencijama za sprovođenje zakona (Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, FMUP, MUP-ovi drugih kantona i RS, itd.), Tužilaštvom

BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom pravde, zatim Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Ministarstvom zdravstva, itd.

Mjere u oblasti javnog reda i mira

- Ministarstvo će nastaviti aktivnosti na obezbjeđenju svih javnih skupova na području Kantona (sportskog, kulturnog, vjerskog, ili nekog drugog karaktera).
- Poduzimat će se mjere prema licima sklonim narušavanju javnog reda i mira, kao i pojačati aktivnosti nadzora nad licima koja se pojavljuju kao povratnici u činjenju prekršaja JRM-a.
- Takođe će se pojačati pozoričko-patrolna aktivnost u svrhu preventivnog djelovanja, odnosno otkrivanja i spriječavanja svih djela koja bi mogla imati elemente ugrožavanja opće sigurnosti ljudi i imovine.
- Nastaviće se aktivnosti na pružanju asistencija inspekcijskim organima, na kontroli rada ugostiteljskih objekata, posebno u pogledu poštivanja općinskih odluka o JRM (dužina radnog vremena, puštanje glasne muzike, itd.).
- Posebna pažnja će se obratiti na kretanje maloljetnih lica u noćnim satima bez pratnje roditelja ili staratelja.
- Takođe će se saradivati sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine u okviru zakonskih nadležnosti i ovlaštenja, radi razmjene bezbjednosnih saznanja.

Mjere u oblasti bezbjednosti saobraćaja

- U skladu sa stručno-analitičkom procjenom stanja, na osnovu broja saobraćajnih nezgoda i posljedica koje su nastupile, obezbijedit će se intenzivnija kontrola na svim kategorijama puteva i ostvariti potpunija kontrola pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju.
- Nastaviće se rad sa radarskim sistemima, te sa specijalnim vozilom "ProVida" vezano za brzu vožnju i preticanje na mjestima gdje je to zakonom zabranjeno.
- Takođe će se pojačati rad i zavoditi akcije sa ciljem poduzimanja represivnih mjera prema vozačima, počiniocima prekršaja, koji su najčešće uzrok saobraćajnih nezgoda (brzina, alkohol, tehnička neispravnost, odstojanje i sl.).
- Vršit će se praćenje i analiziranje efikasnosti kaznene politike i uticaj izrečenih sankcija na unapređenje bezbjednosti saobraćaja.
- Posvetiti će se još veća pažnja kontroli i praćenju prevoza opasnih materija i poduzimati potrebne mjere u svim slučajevima kada se utvrde određeni propusti.
- I dalje će se poduzimati mjere i aktivnosti na kontroli mirujućeg saobraćaja.
- Obim kontrole saobraćaja će se stalno usklađivati sa vrstom i značajem puta, stanjem bezbjednosti na pojedinim putnim dionicama, učestalošću i strukturom prekršaja, kao i vremenskim uslovima.
- Takođe će se pratiti stanje infrastrukture saobraćajnica, te u skladu s tim će se vršiti kontrola i regulacija saobraćaja, te će se o uočenim nedostacima sačinjavati informacije i dostavljati nadležnim strukturama radi njihovog otklanjanja.
- Ministarstvo će poduzimati mjere na što dosljednijoj realizaciji posebnih programa o osposobljavanju policijskih službenika, kao i programu modernizacije i opremanja saobraćajnih patrola radarskim sistemima, alkometrima, kao i video i komunikacijskom opremom za dokumentovanje događaja, odnosno prekršaja.

Br: 08-02/2 _____14.

Dana: 13. 03. 2014. godine.

MINISTAR

Rifat Delić

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćen tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/10), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 156. sjednici, održanoj 19.03.2014. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju bezbjednosti na području Kantona za 2013. godinu.

II.

Informacija iz tačke I ovog Zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /14.

Datum, 19.03.2014. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Munib Husejnagić, dipl.ing.maš.

DOSTAVLJENO:

1x Stručna služba Skupštine,

1x Ministarstvo unutrašnjih poslova,

1x a/a.